

RECULL DE PROPOSTES D'ACCIÓ REALITZADES A LA CONVENCIÓ BARCELONA + SOSTENIBLE 2018

El 25 de gener de 2018 va tenir lloc a l'auditori del Centre Cívic Cotxeres de Sants la [Convenció Barcelona + Sostenible](#), convocada amb motiu de l'equador de vigència del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022](#).

Els objectius de la Convenció eren donar visibilitat i reforçar la xarxa Barcelona + Sostenible, fer balanç col·lectiu dels avenços assolits, identificar reptes i promoure l'acció conjunta.

Van participar a l'acte 280 persones de més de 150 entitats, empreses, institucions i centres educatius de la xarxa.

Durant la dinàmica **POSEM-NOS-HI! Convertim els reptes en accions** totes les persones participants van poder fer propostes d'accions relacionades amb **6 reptes**:

A) Verd i biodiversitat

Incrementar i millorar la superfície de verd a la ciutat amb corresponsabilització ciutadana.

B) Mobilitat i qualitat de l'aire

Aconseguir un canvi modal a una mobilitat més sostenible i millorar la qualitat de l'aire.

C) Energia i canvi climàtic

Protegir el clima. Reduir el consum energètic i les emissions de GEH + Prevenir i gestionar les conseqüències del canvi climàtic.

D) Sostenibilitat quotidiana

Posicionar la sostenibilitat com un tema important en la quotidianitat.

E) Residu Zero

Implementar l'estratègia Residu Zero.

F) Consum responsable

Avançar cap a un model de producció i consum més responsable.

Aquests reptes havien estat prioritzats al llarg de dues sessions del grup de treball i una del grup motor de preparació de la Convenció. Els **criteris** que es van utilitzar per seleccionar-los van ser:

- Que siguin amplis i inclusius, per assegurar que totes les entitats que formen part de la xarxa es puguin sentir interpel·lats i vegin possibilitats d'intervenció en cadascun d'ells.
- Que la xarxa sigui un agent amb gran capacitat per incidir-hi.

Les aportacions dels participants a la Convenció responien a la pregunta:

Què podem fer com a xarxa per donar resposta a aquest repte?

La Convenció no és un punt i final sinó un punt de partida per planificar el treball i dur a terme les accions prioritàries. Seguirà un treball intens per posar-se en marxa al llarg de 2018.

Per començar amb aquesta tasca, la Secretaria Barcelona + Sostenible ha fet un buidat exhaustiu de totes les propostes i un primer resum que recollim seguidament.

Algunes de les propostes són transversals i apareixen de manera reiterada en més d'un repte.

Això també succeeix amb les estratègies que han sorgint tant al grup de treball previ com a la Convenció:

- Realitzar accions per ser més influents i incidir en les polítiques a favor de la sostenibilitat
Exemples:
  - Posicionaments, declaracions, informes experts
  - Grups de treball, clústers
  - Accions reivindicatives
  - Espais i dinàmiques de participació

- Desenvolupar plans, campanyes i accions comunicatives per arribar a un públic ampli
Exemples:
  - Utilitzar el calendari anual d'iniciatives mundials
  - Campanya comunicativa atractiva per a la ciutadania
  - Presència als grans mitjans de comunicació
  - Aprofitament del potencial de la xarxa per fer difusió en cascada

- Desenvolupar projectes col·laboratius
Exemples:
  - Aprenentatge – servei
  - Accions amb agents propers i relació amb el territori
  - Accions en paral·lel compartides per les diferents entitats de la xarxa

- Compatir informació i recursos
Exemples:
  - Banc d'informació
  - Canal de comunicació entre els membres de la xarxa i el Consell
  - Borsa de recursos
  - Creació i difusió de recursos adaptats a tota la tipologia d'organitzacions de la xarxa

- Aprofundir en la reflexió, la deliberació i la cocreació
Exemples:
  - Espais de reflexió, taules de debat
  - Fòrum online
  - Incubadora d'idees, lab
  - Comunitats de pràctiques

REpte A. "VERD I BIODIVERSITAT"

Incrementar i millorar la superfície de verd a la ciutat amb corresponsabilització ciutadana.

164 propostes

Bàsicament, ampliar el verd urbà, utilitzant espais buits, cobertes i murs verds, escocells.... Per una banda, hi ha una demanda a l'Ajuntament de que habiliti més espais verds, però també propostes de autogestió dels espais (horts comunitaris, apadrinament d'escocells...) i també implicar les organitzacions i ciutadania en l'augment del verd en els seus edificis.

Destacar també el tema de replantejament de les plantacions (espècies autòctones, comestibles...) i protecció de la fauna i canvi en la normativa de les abelles.

Actuacions per temàtica:

Verd urbà 54
Hort 22
Cobertes verdes 17
Verd particular 8
Bosc 7

Actuacions per paraula clau:

Creació espais verds 48
Impulsar 20
Conservació 8
Ruta 8
Urbanisme 6
Plantació 6
Concurs 6
Apadrinament 5
Informació 4
Campanya 4

Accions innovadores o originals:

Abelles:

- Formar empresa que gestioni la mel de **ruscos** instal·lats per la ciutat. Benefici per a projectes socials o ambientals. Hi ha exemple a Sankt Pauli, Hamburg.
- Instal·lar a cada parc 1 o diversos ruscos de "biodiversitat" per a abelles silvestres, més explotació apícola, com equivalents a caixes-niu per als ocells, però per a abelles.

Bosc:

- Boscos Comestibles als parcs, per exemple, "Parc in process al Parc del Guinardó".

Corredors verds:

- Potenciar els corredors verds amb vegetació productora de fruits i autòctona per atreure ocells.

Vies verdes:

- Vies verdes de vianants, que dificultin estratègicament trànsit rodat.

Escocells:

- Revisar la normativa d'ús de l'espai públic per facilitar les intervencions ciutadanes que aportin verd a la ciutat.

- Projecte de "plantes comestibles" en espais comunitaris. Ex: En escocells de parcs infantils. A tenir cura- la comunitat del barri.

Hort:

- Lobby per la legalització de l'agricultura inclús en terrats.

Accions més repetides:

Cobertes verdes:

- Naturalització de l'organització: enverdir terrats, mitgeres, balcons... Omplir de biodiversitat els espais de treball com oficines i les seves terrasses.
- Fer servir terrats de la ciutat per crear horts urbans. Afavorir la seva creació donants incentius a les comunitats de veïns.
- Conscienciar i fer cobertes verdes.

Horts i espais buits:

- Augment de horts urbans a zones determinades de la ciutat per fomentar l'ús d'espais verds de caràcter social .
- Cessió d'espais públics de la ciutat per crear horts urbans i fomentar la participació dels ciutadans. Transformar els espais plens de formigó per espais verds on hi hagi vida i interacció natura-gent.
- Promoure l'apadrinament ciutadà dels parcs/jardins/escocells de la ciutat per veïns/es i entitats socials.

Rutes:

- Fer itineraris verds dintre la ciutat.

Concurs:

- Concurs: " El balcó més verd". Es poden fer edicions per barris i una final de ciutat.

REpte B. “MOBILITAT I QUALITAT DE L’AIRE”

Aconseguir un canvi modal a una mobilitat més sostenible i millorar la qualitat de l’aire.

144 propostes

Accions innovadores:

- **Limitar l’activitat al port**, zona que origina moltes emissions i contaminació.
- Fer **controls de mobilitat** a l’escola, amb un repte; compensar emissions enverdint el pati i la classe. Canviem l’hàbit, canviem l’aire.
- Crear **zones vianants** al voltant dels centres educatius a les hores d’accés massiu. Menys cotxes i més autonomia d’infants.
- Des dels centres educatius promoure i estimular el **transport escolar**.
- Serveis amb **0 emissions** (gas , energia solar, elèctrica, biomassa).
- Fomentar **mobilitat elèctrica** més adaptada a la mitjana d’ocupació. Exemple solució: moto-taxi elèctrica.
- Fomentar / incentivar el *car-sharing* o *car-pooling* , **compartir cotxe** entre els treballadors d’empreses i entitats properes.
- **Ambientalització d’esdeveniments**, potenciant la mobilitat sostenible.
- **Descomptes** al bicin per fidelitat i per edat. **Incentius** als alumnes de les escoles que es desplacen de manera sostenible. **Préstecs econòmics** per accedir a **bicis** plegables al veïnat de Barcelona.

Accions repetides:

- 14 accions que fan referència a eliminar /limitar **la circulació de cotxes** a Barcelona, i 7 per crear pàrquings a l’entrada de la ciutat per a estacionar els cotxes i **evitar la circulació de transport privat** per dins la ciutat.
- 10 per fomentar l’anar més **en bici i a peu**. 7 accions per incrementar **carrils bici**, carrils segurs i específics per a les **escoles**.
- 10 per incentivar l’ús de **vehicles elèctrics**.
- 9 per millorar el **transport públic** i xarxa de rodalies.
- 7 en favor de la unió del **tramvia**.
- 6 per promoure **plans de desplaçaments d’empresa**, fomentant l’ús de transport públic, bicis o vehicle compartit pels treballadors.
- 4 accions que fan referència a **disminuir el preu del transport públic**.

REpte C. “ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC”

Protegir el clima. Reduir el consum energètic i les emissions de GEH + Prevenir i gestionar les conseqüències del canvi climàtic.

204 propostes

Accions repetides:

Energia (84):

- 17 accions per millorar l'eficiència energètica dels edificis, ja sigui a través de la rehabilitació o de l'ecodisseny en obra nova, i aïllaments.
- 12 de millora de la il·luminació, ja sigui a través del canvi de lluminàries convencionals a lluminàries més eficients (tipus LED), com aprofitar més la llum solar.
- 21 que promouen les energies renovables, ja sigui amb la contractació de companyies verdes, com la instal·lació de renovables als edificis. Tant a nivell d'ajuntament, com de xarxa (autoproducció comunitària), com individual. Promoure la seva instal·lació i ús, amb subvencions per part de l'Ajuntament i conscienciant la ciutadania.
- 15 encaminades a la conscienciació ciutadana. Reducció del consum energètic i bones pràctiques d'ús de l'energia.
- 5 encaminades a crear sistemes de monitorització del consum energètic.

Mobilitat (42):

- 9 que ressalten la mobilitat sostenible: anar a peu, utilitzar la bicicleta i el transport públic.
- 7 que indiquen la importància de millorar les infraestructures per l'ús de la bici: millora dels carrils bici i augmentar el nombre d'aparcaments.
- 7 que recalquen la importància de promoure el vehicle elèctric.
- 7 que aposten per limitar l'ús del cotxe contaminant amb normativa restrictiva per part de l'Ajuntament: limitar l'accés del cotxe a la ciutat i a les rondes.
- 3 en favor de promoure l'ús del cotxe compartit, ja sigui amb bonificacions, o creant car-sharing municipal.
- 3 que aposten per fer més campanyes de dies sense cotxes (mensuals).

Consum responsable (28):

- 10 que indiquen la importància de comprar producte ecològic, de proximitat i de temporada. I 14 que assenyalen la importància de fer campanyes de comunicació per promoure un consum responsable.
- 5 que recalquen la importància de fer mercats d'intercanvi de roba.

Canvi climàtic (13):

- Promoure eines per lluitar contra el canvi climàtic, a través de campanyes de conscienciació cap a la ciutadania. Convocar un premi anual de lluita contra el canvi climàtic entre les Escoles + Sostenibles i fixar un % del pressupost municipal al canvi climàtic.

Ciutadania (8):

- A través de campanyes de conscienciació/comunicació de bons hàbits i apoderar tota la població.

Biodiversitat (7):

- Incrementar les zones verdes a la ciutat.

Habitatge (2):

- Incentius i facilitats per compartir pis. Necessitem menys espai per viure.

Superilles: campanya de conscienciació als veïns sobre les superilles.

Accions innovadores o originals:**Residus:**

- Apostar per la impressió digital 3D com a forma de reaprofitar material de desús.

Consum energètic:

- Crear una app on, a partir dels hàbits diaris, cadascú es fixi uns límits energètics que consideri sostenibles. L'app avisa quan es sobrepassen aquests límits. L'usuari guanya consciència del consum energètic de les seves pròpies accions.

Canvi Climàtic:

- Promoure un programa TV, tipus "foraster", on el presentador visita escoles, empreses i persones que lluiten contra el canvi climàtic.

Habitatge:

- Reflexionar sobre l'habitatge. La mitjana indica que vivim en espais massa grans, un ús exagerat de materials de construcció, de climatització, etc. I en una societat amb molta gent que viu sola.

Energia:

- Aplicar polítiques des del sector públic (ajuntaments) que destinin pressupost a bonificar a la factura d'aquells/es usuaris que facin ús d'energies renovables i apostin per aquelles companyies que inverteixen en energies verdes.
- Buscar estratègies de trobades/coordinació interna de l'Ajuntament: entre EU i el CEB per fer una diagnosi i proposta de canvi en tot el relacionat amb la climatització als centres educatius.
- Fer una proposta ferma d'autoconsum energètic, canviant legislacions.

Mobilitat:

- Establir una quota d'un cotxe per família.
- Promoure un car-sharing municipal.

REpte D. “Sostenibilitat Quotidiana”

Posicionar la sostenibilitat com un tema important en la quotidianitat.

158 propostes

- 56 de **comunicació**. La proposta més repetida és la de crear espais de comunicació als mass media i a altres mitjans com les televisions del metro per fer arribar la sostenibilitat a tots els públics.
- 24 d'**educació formal**, de les quals 11 proposen la creació d'una assignatura específica sobre sostenibilitat i les 13 restants tractar d'alguna altra manera el tema als centres educatius.
- 14 sobre **consum responsable** com la compra a granel i l'ús de productes de temporada i de proximitat.
- 11 parlen de la creació d'**espais de trobada** on es promogui el diàleg i el treball en xarxa (horts, sostenibilitat a les comunitats de veïns...)
- 8 fan referència a l'augment de **polítiques** que fomentin la sostenibilitat, en termes generals, des de l'administració.
- 8 sobre **mobilitat**, ja sigui amb el foment de la bicicleta o amb el fre del cotxe.
- 7 parlen de **creixement personal** i reflexió, tant amb un mateix com amb la gent del nostre voltant.
- 7 proposen mesures que se centrin en **premiar** les bones accions.
- 7 fan referència als **residus**, concretament, al reforç de la recollida selectiva, disminuir l'ús de plàstic i potenciar la reparació.
- 6 són propostes per i des de les empreses que se centren en estendre la **cultura de la sostenibilitat** entre el personal.
- 5 són accions ciutadanes que proposen la creació de **tallers** i processos que fomentin la participació de tota la ciutadania.
- 5 estan relacionades amb la minimització de l'ús de l'**energia** i amb el consum d'energia de generació local.

Accions innovadores o originals:

- Consum d'energia de producció local.
- Treballar la sostenibilitat amb el turisme.
- Crear una assignatura obligatòria sobre sostenibilitat als centres educatius.

Accions més repetides:

- 56 accions fan referència a la **difusió** de la sostenibilitat als mitjans de comunicació *mass media*, a les televisions del metro, a l'espai públic...
- 11 propostes d'incorporar una **assignatura de sostenibilitat** als centres educatius i 13 treballar-la al centre.
- 11 propostes de crear **espais de trobada** per al diàleg i l'intercanvi d'experiències (hort, sostenibilitat entre veïns, enverdir el carrer...).

REpte E. "RESIDU ZERO"

Implementar l'estratègia Residu Zero.

177 propostes

Accions més repetides:

Pel que fa la temàtica de les accions, n'hi ha 40 al voltant de la **recollida de residus** i el **reciclatge** (8 sobre infraestructura de contenidors i la implantació del porta a porta). 29 accions sobre **envasos** (10 sobre sistemes de devolució i retorn). 25 accions sobre **prevenció de residus**, 24 sobre **reutilització** i 14 sobre **fracció orgànica** (es repeteixen la compra a granel -10- i el compostatge comunitari-7-).

Pel que fa la tipologia d'accions proposades, en destaquen les relacionades amb la **creació de normativa** (prohibir material, etc.) i les **bonificacions/incentius fiscals** per generar menys residus o reciclar -38 accions-. Segueixen les campanyes d'**informació i sensibilització** -23 accions- i les relacionades amb donar una **segona vida als productes** (a través de l'art, per exemple) -13 accions-. Finalment, fomentar l'**intercanvi de productes** a través de xarxes, mercats i bancs de recursos -10 accions-.

Accions innovadores o originals:

Fracció orgànica:

- Posar gallines als terrats per reduir les deixalles orgàniques.

Prevenció de residus:

- Crear una app (mòbil+web) que afavoreixi l'**intercanvi de materials**. Com un Wallapop d'aprofitament de materials.
- Donar a conèixer aplicacions per **compartir béns** materials entre veïns, entitats...

Reutilització:

- Disposar d'un **magatzem** on poder deixar material perquè sigui reutilitzat (material de construcció, industrial...).
- **Donacions**. Prendre exemple de països com Anglaterra, on la reutilització té un paper molt important. Les "charities" venen productes de segona mà i els beneficis es destinen a projectes amb benefici social o ambiental.

Educació:

- Fer a les escoles, empreses... **caracteritzacions** de residus de l'edifici per conscienciar i conèixer la quantitat de residus que es generen i que al separació no es fa correctament.

Comunicació:

- Concurs d'idees d'embalatges reutilitzables per les mateixes empreses.

Psicologia ambiental:

- Estudi en profunditat per entendre les raons per les quals alguns no reciclem per tal de plantejar una bona gestió.

Logística:

- Promoure l'ús de **carretons de la compra compartits** posats a disposició per part de les botigues.

REpte F. “CONSUM MÉS RESPONSABLE”

Avançar cap a un model de producció i consum més responsable.

181 propostes d'actuació.

- 71 propostes de **comunicació i recursos** (campanyes i recursos per incentivar la reutilització, l'ecodisseny, el menjar saludable).
- 61 accions per crear **xarxes col·laboratives i/o d'intercanvi**; col·lectivitzar serveis i productes (bancs de recursos, plataformes, mercats de 2a mà, cooperatives de consum, reutilització de materials i llibres escolars). I fomentar **espais de consum** responsable, **catàlegs** i guies que sintetitzin informació sobre proveïdors, distribuïdors, comerços i empreses sostenibles.
- 36 a sobre **legislació**, que hi hagi un compromís per fomentar un model de producció sostenible (sancions, fiscalitat positiva, ecoetiquetatge i certificació de qualitat, tenint en compte el cicle de vida; des de l'extracció de primeres matèries fins el processament; fabricació, distribució, ús, reparació i manteniment, gestió com a residu. I regulació de la publicitat).
- 12 propostes d'**activitats** (tallers de conscienciació, d'ecodisseny i reutilització, d'autoproducció, consum ecològic i compra responsable...).

Accions innovadores o originals:

Prevenió i gestió de residus:

- Programa de **Residu 0** dins de les organitzacions i empreses.
- **Auditoria ambiental** obligada.
- Recollida gratuïta de mobles i estris domèstics al carrer: són oportunitats de **reutilització** i no haurien de llençar-se, sinó permetre reutilitzar-se per a reduir la necessitat energètica i de materials per fer-ne de nous.

Cicle de vida i ronomia circular:

- **Model de producció de qualitat**. Redissenyar les fitxes de producció per evitar o reduir el % de rebuig. Això implicaria usar millor les matèries primeres, reduir el consum energètic...
- Dissenyar un **sistema de distribució** de productes i mercaderies amb **embolcalls reutilitzables**.
- **Model quantificable de consum** empresarial. Evitar el consum innecessari de recursos.
- Incentivar la **col·laboració entre indústries i empreses**. Incentivar i fomentar la transició cap a un model de producció basat en l'economia circular.

Criteris de producció i consum responsable:

- Incidir social i institucionalment vers una **legislació** valenta i compromesa per un model productiu més sostenible. Contra la obsolescència programada. Marc normatiu favorable per a una transició cap al consum responsable. Potenciar **criteris fiscals** de tributs municipals per a activitats de reparació i venda de 2a mà, proveïdors que afavoreixen la producció i venda de productes de proximitat i ecològics. **Subvencions** per als agricultors que produeixen productes ecològics.
Prohibició de la producció de materials no sostenibles, productes d'un sol ús, obsolescència programada.
- Legalització de **tràmits per internet**.
- Convenis amb entitats de **finances ètiques** per administració i treballadores. **Moneda local** que doni avantatges per comprar a llocs km 0.

- Crear una **plataforma** amb casos d'èxit locals relacionats amb l'**economia circular** (on es posi de manifest el consum responsable: energies renovables, recuperació de materials, procedència,... i certificats de qualitat. **Contractació** pública i privada a empreses i cooperatives amb **Ecoetiquetes** promocionada.

Economia del Bé Comú:

- Vincular consum i producció amb **models d'Economia Social, Solidària i Comunitària**.
- Crear "cercles veïnals" d'economia circular. **Circuits curts** per compartir recursos.
- **Col·lectivitzar**. Fomentar la servilització (donar un servei i no producte) *pay per use, car sharing*. Crear i potenciar xarxes i eines de *sharing* de productes de poc ús.
- Introduir el **consum de custòdia**. Productes elaborats en àrees que alhora conserven la natura mitjançant custòdia del territori.
- Promoure el **veganisme** i els productes ecològics de procedència propera i local.
- Cooperatives de treball i creació de **llocs de treball**. Cooperatives de consum. Menjadors ecològics.

Comunicació i recursos:

- Vincular consum amb **compartir** (amb apps) i liderat per joves. Donar tantes dades bloqueja, calen més exemples i més divertits.
- Regular la **publicitat**. Campanyes actives de sensibilització vers un consum responsable (TV, diaris, radio,...) amb un missatge clar.
- Consum de proximitat pel **turisme**. Explicar i motivar el turisme que compri a botigues locals, singulars i sostenibles.

Òrgans de participació:

- Repensar la participació (**Consell de Consum de Barcelona**) fer treball de renovació amb la xarxa Barcelona + Sostenible.

Accions més repetides:

Criteris de producció, compra i consum responsable:

- **Reutilització** de roba. Vinculada a la creativitat.
- Mercats i **xarxes d'intercanvi**, de préstec i de reutilització de materials.
- **Plataformes col·laboratives** per compartir recursos (guies, webs, vídeos, app, butlletins, concursos d'anuncis,...) i unificar recursos.
- **Espais de consum** de béns; banc de "residus-recursos", punts de cessió, punts verds, magatzems,... als barris.
- **Catàleg d'alternatives de consum**. Sintetitzar informació, contrastada, i accessible. Etiquetes segons impacte ambiental i social. Guies de bones pràctiques de consum.
- Promoure **comerços** i consum responsables; productes ecològics, de proximitat, de 2a mà, productes reciclats. I local comercial o espais de consum (centre comercial alternatiu) per crear un teixit fort. Criteris de compra ambientals, sense embalatges.
- **Sensibilitzar** sobre el consumisme (roba, malbaratament alimentari, residus, mòbils, obsolescència programada,...) cap al consum responsable (conservació, "menys és més",...). Campanyes multiculturals amb experiències d'arreu. Tenint en compte totes les franges d'edat.
- Beneficis fiscals i targetes pels consumidors sostenibles.
- Ambientaltzació d'esdeveniments.
- Potenciació del reciclatge. Compra 2a mà. Autoproducció i reparació.

Document creat el 9/2/2018. Actualitzat el 21/03/2018